49025 - RUBÛBİYET TEVHÎDİNİN HAKİKATİ VE BU KONUDA AYKIRI HAREKET EDENLER

Soru

Rubûbiyet tevhîdinin hakikati nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Rubûbiyet Tevhîdi: Yaratmak, mülk, kâinatı çekip çevirmek, rızık vermek, diriltmek, öldürmek ve yağmur yağdırmak gibi fiillerinde Allah Teâlâ'yı birlemektir.

Allah Teâlâ'nın her şeyin rabbi, sahibi, yaratıcısı ve rızık vereni, dirilteni, öldüreni, fayda ve zarar vereni, duâya icâbet edeni, hayrın hepsinin O'nun elindeolduğunu ve dilediğine gücünün yettiğini ikrar etmedikçe kulun tevhîdi tam olmaz. Kaderin hayır ve şerrine îmân da buna girer.

Kendilerine Peygamber olarak Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- gönderilen müşrikler, tevhîdin bu kısmına itiraz edip karşı çıkmamışlardır.Aksine onlar, bu tevhîdi genel olarak kabul etmişlerdir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

ولئن سألتهم من خلق السماوات والأرض ليقولن خلقهن العزيز العليم سورة الزخرف الآية: ٩

"(Ey Peygamber!) Onlara gökleri ve yeri kim yarattı? diye sorarsan; ‘onları, mutlaka güçlü ve her şeyi en iyi bilen Allah yarattı’ diyeceklerdir." (Zuhruf Sûresi: 9)

Bu sebeple müşrikler, kâinattaki işleri çekip çevirenin, göklerde ve yerde bulunan her şeyin hükümranı Allah Teâlâ olduğununu ikrar ediyorlardı. Böylelikle Allah Teâlâ'nın rubûbiyetini ikrar etmenin, kulun müslüman olması için yeterli olmadığı, aksine Rubûbiyet tevhîdinin ayrılmaz

parçası ve gereği olan Ulûhiyet tevhîdini de yerine getirmesi ve Allah Teâlâ'yı ibâdette birlemesi gerektiği anlaşılmış olmaktadır.

Âdemoğlundan bilinen hiç kimse, bu tevhîd yani Rubûbiyet tevhîdini inkâr etmemiştir. İnsanlar ve cinler içerisinden hiç kimse: Kâinatın iki denk yaratıcısı vardır, dememiştir. Hiç kimse de Rubûbiyet tevhîdini inkâr etmemiştir. Bu davranış, ancak Firavun'dan meydana gelmiştir. Zirâ o, bunu kibrinden ve inadından dolayı inkâr etmiştir. Hatta Firavun -Allah ona lânet etsin- kendisinin Rab olduğunu iddiâ etmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ onun şöyle dediğini haber vermiştir:

فقال أنا ربكم الأعلى سورة النازعات الآية: ٢٤

"(Firavun, halkına seslenerek:) Ben,sizin en yüce Rabbinizim! dedi." (Nâziât Sûresi: 24)

Başka bir âyette onun şöyle dediğini haber vermiştir:

ما علمت لكم من إله غيري سورة القصص الآية: ٣٨

"Firavun dedi ki: Ey ileri gelenler! Ben, sizin için benden başka (ibâdeti hak eden) bir ilâh bilmiyorum." (Kasas Sûresi: 38)

Bu, Firavun'un büyüklük taslamasından dolayıdır. Yoksa o da kendisinin Rab olmadığını, Rabbin kendisinden başkası olduğunu iyi biliyordu.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

وجحدوا بها واستيقنتها أنفسهم ظلماً وعلواً سورة النمل الآية: ١٤

"Kendileri de bunlara kalben inandıkları halde, zulûm ve kibirlerinden dolayı onları inkâr ettiler.(Ey Peygamber! Allah'ın âyetlerini inkâr ederek yeryüzünde) bozgunculuk yapanların sonlarının nice olduğuna bir bak!" (Neml Sûresi: 14)

Allah Teâlâ, Musa -aleyhisselâm-'un Firavun ile münâzarasını şöyle haber vermiştir:

لقد علمت ما أنزل هؤلاء إلا رب السماوات والأرض سورة الإسراء الآية: ١٠٢

"(Musa, Firavun'a dedi ki:) Kesin olarak biliyorsun ki bunları (peygamberliğimin doğruluğuna şâhitlik eden dokuz mucizeyi) birer ibret olmak üzere, ancak göklerin ve yerin Rabbi indirdi. Ey Firavun! Ben de senin helâk olacağından kesinlikle eminim (hiç şüphem yoktur)."(İsrâ Sûresi: 102)

Firavun, içinden Rabbin, Allah -azze ve cell-'nin tâ kendisi olduğunu ikrar ediyordu.

Aynı şekilde Rubûbiyet tevhîdini, mecûsiler inkar etmişlerdir.Onlar şöyle demişlerdir:

"Şüphesiz kâinatın iki yaratıcısı vardır. Bu iki yaratıcı, karanlık ve aydınlık (zulmet ve nurdur)."

Bununla birlikte mecûsiler, bu iki ilahı birbirine denk saymamışlardır.

Onlar şöyle demişlerdir:

"Aydınlık (nur), karanlıktan daha iyidir (daha hayırlıdır). Çünkü aydınlık, iyiliği yaratır. Karanlık ise, kötülüğü (şerri) yaratır.Dolayısıyla iyiliği yaratan, kötülüğü yaratandan daha hayırlıdır.Yine, karanlık, yokluktur, aydınlatmaz, aydınlık ise varlıktır, aydınlatır. Bu sebeple aydınlığın özü/kendisi mükemmeldir."

O halde müşriklerin Rubûbiyet tevhîdini ikrar etmeleri, onu kâmil anlamda yerine getirdikleri anlamına gelmez. Aksine -yukarıda geçen âyetlerde onlar hakkında haber verildiği olduğu gibi- onlar, rubûbiyet tevhîdini genel olarak ikrar ediyorlardı. Fakat onlar, rubûbiyet tevhîdine aykırı olan ve ona zarar veren şeyler yapıyorlardı. İşte bu amellerden bazıları şunlardır:

- Müşrikler, yağmuru, yıldızlara nisbet etmeleri (yağmurun yağmasına yıldızların vesile olduğuna inanmaları).

- Kâhin ve sihirbazların gaybı bildiklerine inanmaları gibi, Rubûbiyette Allah'a ortak koşmanın daha birçok şekli vardı.

Fakat müşriklerin Rubûbiyette Allah'a ortak koşmaları, Ulûhiyette Allah'a ortak koşmaları ile kıyaslandığı zaman, bu oran çok az kalır.

Allah Teâlâ'dan, hesap vermek için O'nun huzurunda duracağımız güne kadar bizleri İslâm dîni üzere sâbit kılmasını niyâz ederiz.

Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir.

Bkz: "Teysîru'l-Azîzi'l-Hamîd"; s: 33. "el-Kavlu'l-Mufîd"; c: 1, s: 14.